RIMSKI - KORSAKOFF

COTE d' OR.

ΕΚΠ. ΔΕΥΤ. 17.11.80.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΣΟΒΑΡΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ὁ Ρίμσκι Κόρσακοφ πού γεννήθηκε τό 1844 κοντά στό Νόβγκορόντ , ἄρχισε τή σταδιοδρομία του σάν ἀξιωματικός τοῦ ναυτικοῦ καί ἀργότερα ἀφοσιώθηκε ὁλοκληρωτικά στήν μουσική. Κατά τήν διάρκειαν ἑνός ταξιδίου του ἐτελείωσε τήν 1η του συμφωνία.

Ἀργότερα ἀνέλαβε τή θέση τοῦ μουσικοῦ ἐπιθεωρητοῦ γιά ὅλες τίς ὀρχῆστρες τοῦ ναυτικοῦ καί κατέληξε ὡς καθηγητής τῆς συνθέσεως στό ὠδεῖον τῆς Πετρουπόλεως. Μαθητής τοῦ Μίλι Μπαλάκιρεφ , ἀνήκει μαζί μέ τόν ἴδιο του τό δάσκαλο , τόν Κουί τόν Μουσόργκσκι καί τόν Μπορονταν στήν ὁμάδα τῶν "ΠΕΝΤΕ"

Ὅπως εἶναι γνωστόν ἡ ὁμάς αὐτή ἐπαιξε ἀποφασιστικό ρόλο στήν χρησιμοποίηση τοῦ μουσικοῦ λαϊκοῦ ὑλικοῦ τῆς Ρωσίας καί δέν ἄφησε ἀνεπηρέαστα καί ἄλλα μεταγενέστερα μουσικά κινήματα πού γεννήθηκαν σέ χῶρες ἀπομακρυσμένες ὅπως ἡ Γαλλία.

Ὁ Δημιουργός καί κυριώτερος ἐκπρόσωπος τοῦ μουσικοῦ ἰμπρεσιονισμοῦ ΝΤΕΜΠΥΣΣΥ μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι δέν ἔμεινε ἀσυγκίνητος ἀπό τά ἁρμονικά εὑρήματα ἑνός Μουσόργκσκι, οὔτε καί ἀπό τήν ἔντονα χρωματισμένη ὀρχήστρα τοῦ Ρίμσκι Κόρσακοφ . Λίγο πολύ τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τόν ἄλλο μεγάλο συμπατριώτη του τόν Λωρίς Ραβέλ .

Ὅσον δέ γιά τόν Σταβίνσκι πού ἦταν κ' ἐκεῖνος Ρῶσσος καί μάλιστα ἀγαπητός μαθητής τοῦ Ρίμσκι Κόρσακοφ γιά καιρό θυμόταν τά διδάγματα τοῦ δασκάλου του καί πάω τόν Πετρούσκα ἀκόμη συνέθετε ὑπό τό κράτος τῆς γοητείας τῶν συνθέσεῶν του .

Στήν σημερινή μας ἐκπομπή οἱ ἀκροαταί μας θά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά ἀκούσουν τό τελευταῖο ἔργο πού μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ Ρίμσκι Κόρσακοφ.

Τήν συμφωνική σουΐτα (ὁ Χρυσός πετεινός) Ἀρχικά ὁ τίτλος αὐτός ἀνῆκε σέ ενα μελόδραμα ἤ μᾶλλον παραμυθόδραμα πού συνέθεσε ὁ συνθέτης μας πάνω σ' ἕνα θέμα τοῦ Πούσκιν. Σ' αὐτή τή μορφή παίχτηκε καί στήν Μόσχα τό 1909 καί στήν Πετρούπολη τό 1910.

Λίγο ἀργότερα ὅμως ἡ Τσαρική λογοκρισία ἀπηγόρευσε τό ἔργο . Δέν ξέρει κανείς πώς ἐξέλαβε τό μῦθο τοῦ ἔργου ὡς μιά παρωδία τοῦ Ρωσοιαπωνικοῦ πολέμου. Ἔφτασε δέ μέχρι τοῦ σημείου νά ἀποφανθῆ ὅτι ὁ βασιλιᾶς τοῦ παραμυθιοῦ ἦταν ἡ καρικατούρα τοῦ Τσάρου Νικολάου τοῦ δευτέρου . Ὁ μεγάλος προπαγανδιστής τῆς Ρωσσικῆς μουσικῆς Σέργιος Ντιάγκελεφ διεσκεύασε τόν "χρυσόν πετεινό" ὡς ὄπερα παντομίμ καί τό παρουσίασε στή νέα του μορφή στήν ὄπερα τῶν Παρισίων τό 1914 λίγο πρίν τό ἔκριξη τοῦ Α ου παγκοσμίου πολέμου .

Τό ἔργο γνώρισε μεγάλες δόξες χάρις στή φρεσκάδα τῆς μουσικῆς του καί τήν πρωτότυπη ἐκτέλεση ἀπό τά Ρωσσικά μπαλέττα πού τήν ἐποχή ἐκείνη μεσουρανοῦσαν .

Ὁ Γκλαζούνωφ ἐν συνεργασία μέ τόν Στάϊμπεργκ μᾶς ἔδωσαν μία συμφωνική σουΐτα ἀπ' τό ἐν λόγω ἔργο , χρησιμοποιῶντας τά κυριώτερα θέματα τῆς παρτιτούρας . Στήν σημερινή μας ἐκπομπή ἀκοῦμε τήν σουΐτα αὐτή ἀπό τήν συμφωνική ὀρχήστρα τοῦ Λονδίνου πού διευθύνει ὁ Εὐγένειος ΓΚΟΥΣΣΕΝΣ

ΔΙΣΚΟΙ 588 Α. 589 Α. 590 Α-Β. 539 Β. 588 Β.

Ἡ ἐκπομπή μας θά τελειώση μέ τήν εἰσαγωγή ἀπό τήν ἡμιτελῆ ὄπερα τοῦ Μουσσόργκσκι Κοβάντσινα. Θά τήν ἀκούσουμε ἀπό τήν συμφωνική ὀρχήστρα τῆς Βοστώνης πού διευθύνει ὁ Σέργιος Κουσσεβιτσκι Δ. 392 Α-Β